GAZETA KRAKOWSKA

Nro 21.

Z KRAKOWA DNIA 14. MARCA 1813 Roku W NIEDZIELE.

FREDERYK AUGUST
z Bożey Łaski Król Saski, Xże Warszawski &c. &c.

Uznawszy potrzebę podwyższenia wyznaczoney teraz Remuneracyi dla Dystrybutorow przedaży materyałow stęplowych trudniących się, na przełożenie Naszego Ministra Przychodow i Skarbu postanowiliśmy i stanowiemy.

Zacząwszy od dnia 1 Stycznia r. 1813 wyznaczone dla Dystrybutorow stęplowych od wyprzedaży cztery procentu do sześciu od sta podwyższone bydź maią.

Dopełnienie niniey szey Naszey Woli Ministrowi Naszemu Przychodow i Skarbu polecamy.

(Pod.) *Frederyk August.*
(L.S. Przez Króla
Z zgodność *Minister Sekretarz Stanu*
J. Kruszyński *Stanisław Breza.*
Zgodno z oryginałem.
(Pod.) *Minister Sek. Stanu*
Stanisław Breza.

Z Paryża d. 23 Lutego.

N. Cesarz mianuiąc Xcia Elchingi (Marszałka Ney) Xciem Moskwy napisał list następuiący do senatu:

Senatorowie! Uznaliśmy za potrzebne usługi, które nam Nasz Kuzyn, Marszałek Xże Elchingi, osobliwie w ostatniey kampanii uczynił, świetnie wynagrodzić. Z resztą mniemaliśmy, iż chwalebna dla naszych ludow pamięć owych wielkich zdarzeń w których woyska Nasze dały nam znakomite dowody swoiego męztwa i przywiązania, powinny bydź uświetnione, ażeby to wszystko, co się do nich ściąga uwieczniało przed potomnością chwałę i korzyści Korony naszey. W tym więc celu zamek Rivoli w departamencie Padu z należącemi do niego dobrami wynieśliśmy na Xięstwo Moskwy i Naszemu Kuzynowi, Marszałkowi Xciu Elchingi, i iego potomkom pod warunkami i obowiązkami, iakie są w otwartym liście, który nakazaliśmy Naszemu Kuzynowi, Xciu Arcykanclerzowi, wygotować, wyrażone w posiadłość oddaliśmy. Dołożyliśmy starania, aby dobra rzeczonego Xięstwa były dostateczne do utrzymania nowego tytułu i godności, któreśmy iemu i iego potomkom nadali. Jest Naszem zamiarem, iak to w otwartym liście iest wyrażone, aby Xięstwo, któreśmy na rzecz Naszego

Kuzyna Xcia Elchingi ustanowili, iemu i iego potomkom nie nadawało innego stopnia i prawa, nad te, których Xiążęta podobnegoż stopnia w porządku czasu swego ustanowienia używaią. — Działo się w pałacu Tuilleries d. 8 Lutego 1813.

(Pod.) *Napoleon.*

Przez Cesarza

Minister Sekretarz stanu

(Pod.) *Hrabia Daru.*

Aktorowie opery grali d. 18 na teatrze dworskim operę Molinara.

Uważaią tu, iż obligacye Ziednoczonych Stanow Ameryki na zaciągnioną u Bankierow Hope i Komp. w Amsterdamie pożyczkę na kupienie Luizyany, stały na giełdzie Amsterdamskiey przy wybuchnieniu teraźnieyszey woyny między Ameryką i Angliią 86 za sto, teraz atoli stoią 92 za sto.

Dzisieyszy Monitor ogłosił dwa wyroki Cesarskie pod d. 21 i 22 b. m. Pierwszym nadane iest dla 200 bataliionow narodowey gwardyi, które teraz 34 nowych liniiowych pułkow stanowią, po 16 fr. dla głowy, które wpłynąć maią do kassy bielizny i obuwia, po parze trzewikow i po 20,000 fr. dla każdego pułku na zasilenie kassy ubiorow. Drugi oznacza liczbę koni wierzchowych, pociągowych i taborowych, iako też racye dla woyskowych każdego stopnia i urzędnikow przy woysku.

Na posiedzeniu d. 18 Lutego trudniło się ciało prawodawcze osadzeniem biur swoich. PP. Borne des Fournaux, Gourlay, Bavouz i Riffar obrani zostali większością głosow na kandydatow wiceprezesa. D. 19 obrało sekretarzami PP. Dignesse, Janod, Lemarchand-Gonicaur i Auberta. D. 20 obrało 6 kandydatow na kwestorow, z których Cesarz dwoch mianuie. Potem przeczytane zostało Cesarskie poselstwo, w którem Cesarz donosi, iż z 5 podanych kandydatow mianował na czas teraźnieyszych posiedzeń prezesem ciała prawodawczego Hrabiego Montesquiou-Fezensac. Wiadomość ta przyiętą została z powszechnemi oklaskami, po czem nowy prezes miał następuiącą przemowę:

"Mci Panowie i Szacowni Kolledzy! Wasza to przychylność ściąga ustawicznie na mnie łaskę Cesarza. Raczył on przychylić się do dalszey zgodności głosow i przychylności zgromadzenia, którego nigdy niezmienne iest przywiązanie do iego Osoby. W rzeczy samey naywiększą czyni to chwałę ciału prawodawczemu, że iest zawsze wzorem gorliwości i wierności, a prezes iego doznaie tylko korzyści, iż może się przez przywiązanie do J. C. K. Mci swoim kollegom zasłużyć. Poczytam się, Mci Panowie, za szczęśliwego ieżeli tego chwalebnego urzędu potrafię z godnością dopełnić; ieżeli potrafię razem bydź przewodnikiem tego zgromadzenia i tłumaczem waszych prywatnych uczuciów; ieżeli każdemu z was potrafię dać dowod moiey przychylności i ieżeli daiąc wolny bieg moiey wdzięczności, potrafię waszemu wiernemu zaufaniu zadosyć uczynić."

Nakazawszy zgromadzenie druk tey mowy, zakończyło posiedzenie.

Monitor bywa ieszcze ciągle zapełniany adressami i ofiarami jeźdcow, których liczba do dnia dzisieyszego iuż dostawionych wynosi 16,000.

Gazety tuteysze doniosły niedawno, iż N. Cesarzowa odwiedziła pierwszy raz

Cesarską szkołę osierociałych corek członkow legii honorowey. Teraz przywodzą następuiący list, który iedna z dziewcząt tego instytutu pisała do swey matki w Commercy mieszkaiącey, wdowie po P. Marillier, członku legii honorowey, i kapitanie, który po 40to letniey słuzbie i 10ciu kampaniiach w Commercy umarł. Dziewczyna ta ma 16ty rok.

"W Paryżu, We środę w wieczor, d. 16 Lutego, w dniu pamiętnym. Kochana Matko! poświęcmy nasze serca na zawsze wdzięczności; winnyśmy ią wiecznie Opatrzności i szlachetnem przełożonem naszego instytutu. Lecz zasłużyłabym na wyrzut, gdybym WPanią Dobr. dłużey w niewiadomości utrzymywała. Posłuchay więc: Nayiaśnieysza Cesarzowa zaszczyciła nas w ostatni poniedziałek swoią przytomnością; ia miałam na owczas szczęście bydź przyozdobioną znakiem zasługi. Pytała się naszey przełożoney, P. Lezeau, co ten znak znaczy, a przedziwna nasza Matka tyle była łaskawa, iż dała mi dobre świadectwo. N. Cesarzowa raczyła uwiadomić o tem Cesarza, który posłał zaraz pytać się iaki moy oyciec posiadał stopień i iak się nazywał. Pani Lezeau odpowiedziała natychmiast, i dziś wyszedł wyrok Cesarski, przez który otrzymałam od 1go Stycznia r. b. roczney pensyi 200 fr. Jakże słodko iest dla corki WPani Dobr. iż może cokolwiek przyłożyć się do utrzymania kochaney Matki! Emiliia Twoia, kochana Matko, podpisała odebranie; ale WPani Dobr. raczysz przyiąć pieniądze. Będąc w domu, w którym, dzięki dobrodzieystwu Monarchy i troskliwey staranności naszey przełożoney, wszystkie mamy potrzeby, nie mogę lepiey użyć tey pensyi. Dziękuymy razem w duchu naywyższey Istności za tę znakomitą łaskę i proźmy iey o przedłużenie życia wysokiego naszego Monarchy, Matki Lezeau, P. Duvez i wszystkich tych, którzy poświęcili się szczęściu powierzonych ich pieczy dzieci. Bądź zdrowa, nayukochańsza Matko, przyymiy zapewnienie nayszczerszey miłości przywiązaney corki, która nie posiada się z radości."

Emiliia Marillier.

P. Hirn z Mühlhausen, malarz w sycowey fabryce P. Heussman w Kolmar, do którey iako spólnik należy, przysłał w roku 1812 wielki obraz kwiatow do wystawienia w sali obrazow. P. Denon, jeneralny dyrektor muzeum Napoleona, posłał mu teraz w imieniu Cesarza za iego pracę, która od wszystkich znawcow iest dziwiona, złoty medal. Talent tego artysty w malowaniu kwiatow i owocow iest tem godnieyszy zastanowienia, że go sam bez niczyiey pomocy i przez własną tylko chęć w wolnych chwilach rozwinął.

Z Wiednia d. 6 Marca.

N. Cesarz raczył pod d. 3 b. m. do swoiego Ministra stanu i spraw zewnętrznych, Hrabiego Metternich-Winneburg-Ochsenhausen, wydać nayłaskawiey następuiące gabinetowe pismo:

"Miły Hrabio Metternich! Nie tak dla tego, że kanclerstwo orderu Maryi Teressy, podług statutow połączone powino bydź z godnością taynego i stanu kanclerza, ale raczey dla dania WPanu nowego dowodu szczególnieyszego moiego szacunku i zaufania, poruczam WPanu godność kanclerza tego orderu z tą pewnością, że WPan po tylo krotnie okazaney

gorliwości w służbie, przyłożysz się także do świetności tego orderu i utrzymania iego ſtatutow.

Z Laibachu d. 11 *Lutego.*

Dzisieyszą rządowa gazeta ogłosiła kilka nowych wyrokow Cesarskich, tyczących się prowincyy Illiryyskich. Jeden z nich pod d. 10 Stycznia zawiera naſtępuiące rozrządzenia:

Art. 1. Poſtanowiona w Illiryi wyrokami pod d. 15 Kwietnia 1811 i 16 Lutego 1812 obrachunkowa kommissya przyznać ma pensye dawnym cywilnym urzędnikom w tych prowincyach, którzy nie są umieszczonemi, wyiąwszy tych, którzy służby przyiąć niechcieli, a to podług naſtępuiącey zasady: za 20 lat służby 3cią część oſtatniey płacy, byle 600 fr. nieprzenosiła; za 30 lat połowę płacy, nie przenoszącey 1000 fr, za 40 i więcey lat całkowitą płacę, byle 1200 fr. nie przenosiła.

— 2. Wdowy wspomnionych urzędnikow po ich śmierci, ieżeli na 5 lat przed ich śmiercią poszły za nich, nie rozwiodły się lub nie weszły w nowe śluby, pobierać będą połowę ich płacy.

— 3. Jeżeli pensyonowany urzędnik zoſtanie na nowo umieszczony, a płaca iego przenosi 1000 fr. tedy nie będzie wysłużoney pensyi pobierał.

Inne wyroki tyczą się urządzenia apelacyynego sądu w Laibach, sądow pierwszey inſtancyi w Tryeście, Gorycyi, Rivigno, Villach i Karlſtadtcie, sądow apelacyynych w Zara i Raguzie, iako też sądow pierwszey inſtancyi w Zara, Raguzie i Kattaro.

Jeden z tychże wyrokow ſtanowi, iż w prowincyi Krainie uſtanowiony będzie 4ty powiat, a Krainburg będzie głownem iego miaſtem, &c.

W woyskowey części Illiryyskiey Kroacyi zaprowadzone ieſt i powszechnie rozszerzone szczepienie krowiey ospy.

Powyższa gazeta wylicza bardzo wiele młodzieży Illiryyskiey, która celuiąc w naukach w prytaneum Paryzkim odebrała nagrody.

Z Berlina d. 4 *Marca.*

Głowną kwatera Wicekróla Włoskiego przeniesioną zoſtała d. 28 Lutego z Köpenik do Schöoeberg (między Berlinem i Spandau.)

Przybyli tu Xże Radziwił, porucznik w 17tym pułku liniiowym Polskim, z Frankfortu nad Odrą; Jenerał dywizyi Woyczynski i P. Labedoyere, adjutant Wicekróla Włoskiego, obą z Schöneberga.

Z Erfurtu d. 13 *Lutego.*

N. Cesarz Napoleon raczył miaſto Erfurt bronzowem swoim popiersiem udarować, które wczoray z wielką uroczyſtością poſtawione tu zoſtało. Liniiowy pułk 134 i korpus artyleryi, z których się osada nasza składa, wyſtąpiły w paradzie. Woyskowe i cywilne władze zgromadziły się w sali intendentury, gdzie miał Intendent mowę. Potem zabrał głos prezes adminiſtracyyney kamery. Nabożeńſtwo i *Te Deum* naſtąpiło po tey uroczyſtości. Potem Jenerał Drouet czynił z woyskami obroty. W wieczor zebrały się cywilne i woyskowę władze na bankiet. Swietny bal, który aż do raną trwał zakończył tę uroczyſtość.

Z Kassel d. 22 *Lutego.*

Wczoray posłała N. Królowa z powodu iey urodzin kommissyi dobroczyn-

ności 3000 fr. aby ie pomiędzy ubogich stolicy rozdała.

J. K. Mość mianował Xcia Salm-Salm komanderem orderu korony.

W woysku wielkie nastąpiły podwyższenia. Wyrokiem d. 17 Lutego Jenerał dywizyi Hrabia Hammerstein mianowany jest pierwszym adjutantem Królewskim.

Z Stuttgardu d. 16 Lutego.

Dziś rano poiechał N. Król do Ludwigsburga i Heilbronu dla obeyrzenia w pierwszem mieyscu jazdy, a w drugiem artyleryi.

Z Koblentz d. 15 Lutego.

Gazeta tuteysza umieściła co nastepuie:

Gdy każdy dopełnił swego obowiązku i szczęśliwy stąd nastąpił wypadek, czemużby tego powiedzieć nie było wolno? Nieçhay więc dowiedzą się wszyscy nieprzyiaciele Francyi, iż w mniey dwudziestu dni departament Renu i Mozeli ubiegaiąc się w zapale z innemi departamentami uchwalił, zgromadził i odstawił naprzod 120 koni pod jazdę, potem 121 jeźdcow swoim kosztem ubranych, uzbroionych i w konie opątrzonych.

Z Stralsundu d. 17 Lutego.

Rachuią tu, iż czynione N. Cesarzowi i Królowi Napoleonowi ofiary w jeźdcach i koniach od 15 Stycznia do 9 Lutego wynosiły 3728 jeźdcow uzbroionych i ubranych. 1800 koni zrzędem. Na zakupienie koni dla jazdy dano 107,000 fr.

Do tey wyborowey jazdy nie należą kontyngensa które każdy departament dostawia, a te wynoszą dotąd do 7000 jeźdcow zupełnie ubranych i uzbroionych.

Moguncya i iey okolice zapełnione są woyskami, przychodzącemi z rożnych okolic Francyi. Oboz z 120,000 ludzi pod dowodztwem Xcia Raguzy (Marszałka Marmonta) zbiera się z pośpiechem.

W Hamburgu znayduie się 8000 koni dla jazdy. Dwa pułki Bawarskie i kilka Francuzkich dostały iuż konie i gotowe są do wyruszenia w pole.

Pierwsza kolumna korpusu, który zgromadza się przy Magdeburgu pod rozkazami Jenerała Souham, oczekiwana tam jest na końcu tego miesiąca i liczy 6 pułkow pieszych.

Wszystkie oddziały, które powróciły do Francyi dla uzupełnienia się, odebrały rozkaz udania się pod Erfurt, gdzie oczekiwane są nowe woyska.

Jenerał Bertrand zbiera znaczne siły z woysk Neapolitańskich i królestwa Włoskiego.

Tak więc na samo wspomnienie honoru i oyczyzny widzi Francya biegnącą z wszystkich prowincyy w prawną do boiu młodzież.

Patryotyczne ofiary, przywiązanie i zapał daią się widzieć i ożywiaią wszystkie klassy w narodzie. Jeżeli potrzeba utwierdzić sławę i powagę tronu, nie masz ofiary, którey by ten lud nie zrobił; Jeżeli potrzeba zemścić się za sprzymierzyńcow, których ziemię naiechali barbarzyńcy północni, gotow zaraz iest biegnąć pod chorągwie zwycięztwa i jeniuszu! Jeżeli potrzeba nakoniec zdobyć chwalebny i niewzruszony pokoy, którego dobroczynne warunki rozciągałyby się do sąsiadow spokoynych i sprzymierzyńcow nie daiących się uwieśdź przekupstwum Anglii i dworow północnych, umie wszystko przezwyciężać i nie zapomina nigdy, iż należy do wielkiego narodu

Pokoy będzie owocem iego zdobyczy

i iego bohatyrskich czynow. Francya i przyiacielskie narody pysznić się będą z poświęcenia się tylu woiownikow; nie dokuczy im więcey srogość żywiołow, a zdrayca względem swoiego Monarchy i oyczyzny nie splami ani chwały ich oręża, ani imienia, które noszą. Dumni z swey waleczności i nowych tryumfow odbiorą pod szczęśliwemi dachami swych oycow nagrody i zaszczyty, iakie nieśmiertelność bohatyrskim sprawom nadaie, a dziwiąc się obfitości i szczęśliwości miast swoich, bogactwom i płodności ziemi swoiey, powiedzieć mogą: » Oyczyzna winna nam te dobrodzieystwa! krew, którą dla niey przelaliśmy, utwierdziła iey potęgę i wielkość; śmierć walecznego rycerza za oyczyznę powiększa tylko pamięć iego chwały.„

Z Londynu d. 12 *Lutego.*

Wczoray odebraliśmy smutną wiadomość o stracie fregaty Southampton; rozbiła się o skałę wodą zasłonioną w odnodze Florydy. Wszystek lud wyratowany iednak został.

Podług doniesień z Gwadelupy, morza tamteysze okryte są korsarzami Amerykańskiemi. Codziennie dowiaduiemy się o zabraniu którego okrętu, co nieskończenie naszemu handlowi szkodzi.

Kawaler Evan Nepeau, nowy rządca Bombaiu, przybył tam d. 12 Sierpnia.

Admirał Richard Keats mianowany został naczelnym dowodcą w Terreneuve na mieyscu Admirała Duckworth.

Pisma tuteysze ogłosiły następuiący list Xżny Wallii, do swego małżonka Xcia Rejenta:

Mci Xiąże! Z wielką niechęcią ośmielam się trudnić W. Królewiczowską Mość, zwracaiąc Jego uwagę na przedmiot, który więcey zdaie się bydź osobistym, niżeli tyczeć się publiczności. O gdybym ci mogła go tylko w pierwszym uważać względzie, gdyby się tylko mnie samey tyczył, wstrzymałabym się od kroku, który pewnie nie będzie się W. K. Mci podobał lub zabierze czas ważnieyszem Jego zatrudnieniom! Przestałabym na skazaney osobności, i chętnie prowadziłabym życie bez społeczeństwa, bez domowey pociechy, którey od dawna nie znam, ciesząc się iedynie myślą, iż bez naymnieyszey moiey winy skazaną iestem, iak W. K. Mci wiadomo, na cierpienia. Lecz, zachodzą większey wagi niżeli moiego szczęścia względy, i krok na który się teraz odważam iest powinnością względem mnie samey, iest powinnością względem moiey corki, iest powinności, ieżeli to powiedzieć mogę, względem moiego małżonka i względem narodu, do panowania któremu iest powołany. Jest to rzecz względem którey niewinna kobieta, ieżeli sobie ubliżyć niechce, dłużey milczeć nie może. Skoro honor iey iest nadwerężony, tedy obrona dobrey iey sławy nie może dłużey bydź odciąganą. Jeżeli takie uczucia każdey kobiety w Anglii bydź powinny, która iest przekonaną, iż nie zasługuie na żaden zarzut, tedy za nadto słusznie W. K. Mość myślisz i posiadasz wspaniały umysł, ażebyś się nie przekonał, iż takowe uczucia tem więcey matce Jego corki przystoią; corki, która, iak się spodziewam, przeznaczoną iest chociaż w odległych czasach panować nad W. Brytanią.

Odważam się więc przełożyć W. K. Mci, iż przedział między matką i córką,

który co miesiąc ſtaie się okropnieyszym, ieſt rownie ubliżaiącym moiey sławie, iak szkodliwym edukacyi córki. Nie mowię o głębokiey ranie, którą tak okrutne rozporządzenie sercu matki zadaie, chociaż przekonaną ieſtem, że mało znayduie się ludzi, którzyby nademną nie ubolewali. Pozbawienie mnie domowey pociechy przy nie wielu zoſtawionych mi innych, pozbawienie mnie naymilszey rozkoszy w życiu przez usunięcie mi córki, przebiera miarę moiego nieszczęścia i smutku, i pewną ieſtem, iż gdybyś W. K. Mość był wiedział, iak mnie to dotchnie, byłbyś mi oszczędził zgryzoty. Spolnictwo z moią córką było coraz bardziey ścisnione. Widzenie się z nią raz w tygodniu wyſtarczało zaledwo do uspokoienia serca matki; w krotce atoli pozwolono mi się tylko co dwa tygodnie z nią widzieć, a teraz dowiaduię się, iż ten przykry iuż dosyć rozdział, bardziey ieszcze zoſtrzony zoſtał.

Jeżeli się wſtrzymuię wyrazić W. K. Mości uczuciow, iakich matka w moim znayduiąca się ſtanie doznawać musi, niechay mi przynaymniey wolno będzie powiedzieć, iż odsunięcie córki od matki nie może bydź w oczach uważaiącey publiczności, iak szkodliwe sławie matki. Pozwol W. K. Mość dodać tu, iż to poſtępowanie ieſt rownie niedorzeczne, iak niesłuszne. Ktokolwiek doradza W. K. Mci zamykać oczy na dowody moiey niewinności i niezważać na moie usprawiedliwienie, lub fałsz i podłość do tego ſtopnia posuwa, iż nowe wznieca Ci podeyrzenia, zdradza obowiązek względem Ciebie, względem Twey córki, względem Twego ludu, kiedy choć na ieden dzień odwleka podanie moiego poſtępowania pod nowe roztrząsanie. Wiem, iż taki potwarca nie odważy się doradzić środka, ktoryby go zaraz zawſtydził. Pochlebiam sobie iednak, Mci Xże, iż własne Twoie czucia uznaią udręczenia matki, ktore mi są powodem do przełożenia Ci szkodliwych skutkow, iakie teraźnieysze syſtema mieć może na ukochane nasze dziecię.

Zdaie się, Mci Xże, iż ktoś ſtarał się wmowić w Ciebie, iż charakter tego kochanego dziecięcia przez uſtawiczny gwałt, który naymilszem iego skłonnościom zadaią, i przez zatrudnienie go naukami bynaymniey przez oddalenie odemnie nie ucierpi. Lecz wiem, i to przekonanie ieſt naywiększą dla mnie rozkoszą w teraźnieyszym moim ſtanie, że iey miłość do mnie; do mnie, u którey ſtosownie do mądrych rozporządzeń N. Króla pierwsze dziecińſtwa lata przepędziała, wygasnąć nigdy nie może; racz że więc, Mci Xże, zaſtanowić się, iż wszyſtkie te usiłowania do osłabienia iey przywiązania do mnie, muszą mieć szkodliwy wpływ na iey sposób myślenia ieżeli się udadzą, lub zniszczą iey szczęście, ieżeli spełzną.

Plan, którego się trzymaią, oddalaiąc moią corkę od wszelkiego spólnictwa ze światem, zdaie się, podług moiego partykularnego sądzenia, bardzo źle bydź do teraźnieyszego położenia towarzyſtwa przyſtosowany. Ta, która przeznaczoną ieſt kiedyś do panowania nad obszernem tem pańſtwem, nie doznaie żadney z tych korzyści, które potrzebne są do poznania ludzi, a które zawsze ſtanowią część edukacyi innych osob, chociaż mniey tego, iak ona potrzebuią. W przypadku zdarzenia, które pragnę aby było dalekiem,

mogłaby bydź powołaną do noszenia korony z mnieyszą wiadomością świata, niżeli ią naypro̧ścieyszy człowiek w społeczeństwie posiada. Wszelako polegam na nadzwyczaynych talentach, któremi iest obdarzona, a którym towarzyszy łagodny, otwarty i stały charakter; ale nad pewny punkt nie potrafią te szczęśliwe dary natury przezwyciężyć przeszkod okoliczności i położenia. Nie oczekuyże więc W. K. Mość z odmianą planu aż rzeczy doydą do tego nieszczęsnego punktu! Oto iest gorące moie życzenie przez miłość do mey corki i oyczyzny.

Ci, którzy W. K. Mci doradzili ociągania się tak długo z wyprowadzeniem mey corki na świat i w tym celu mieszkanie iey w Wiensorze przeznaczyli, zdaie się, iż nie zastanowili się nad przerwą, iakiey przez to iey edukacya dozna, tak przez niemożność mienia zawsze zręcznych nauczycielow, iako też przez częsty przeiazd do Londynu, ieżeli zawsze przy familii Królewskiey zostawać musi. Tymże nieszczęśliwem radom przypisuię moią niedolę, którey tak względzie macierzyńskim, iako też religiynym doznaię; z żalem widzę, iż corka moia nie odebrała ieszcze sakramentu bierzmowania, chociaż iuż iest rokiem starszą nad czas, w którym członki familii Królewskiey zwykły bydź do tego obrzędu przypuszczane.

Nadaremnie starałabym się dać poznać ile mnie to kosztowało, nim zdecydowałam się pisać do W. K. Mci. Gdybym mogła wyłuszczyć tu wszystkie przezwyciężenia, których użyć musiałam, przekonałbyś się W. K. Mość o mocy powodow, które mnie do tego zniewoliły. Te zaś nie są inne, iak nad wszystko przemagaiące czucie miłości macierzyńskiey i niemniey potężne czucie powinności względem W. K. Mci, moiey corki i narodu. Gorące moie życzenie zmierza iedynie do tego, aby, gdy kiedyś powołaną ną zostanie do panowania nad nim, była przykładem cnotliwey i konstytucyyney Monarchini, którą otaczałaby miłość szlachetnego i wolnego ludu.

Jestem z głębokiem uszanowaniem i nieodmienną nigdy przychylnością W. Królewiczowskiey Mci przywiązana Małżonka, Kuzynka i Poddanka.

(Pod.) *Karolina Ludwika.*

W Montague-House d. 14 Stycznia 1813.

Z Neapolu d. 4 Lutego.

Dziś przyiechał Król Joachim w towarzystwie Krolowey i dzieci swoich z San Leucio do Neapolu, gdzie wiazd iego, lubo zabronione były wszelkie uroczystości, przez radość licznie zgromadzonego ludu wyrownywał tryumfowi. W wieczor było miasto z ochoty oświecone.

Po kilkunastu dniach zimna ociepliło się dziś cokolwiek powietrze.

Z Medyolanu d. 9 Lutego.

Wielki wschod wolnych Mularzow królestwa Włoskiego prosił Wicekróla Włoskiego, aby przyiął w ofierze od niego 12,000 lirow, które raczy pomiędzy ranionych woiownikow Włoskich podzielić lub użyć ich dla nich iak mu się użyteczniey zdawać będzie.

DODATEK
DO Nro 21
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 14 MARCA 1813 Roku W NIEDZIELĘ

Z Warszawy d. 27 Lutego.

D. 23 Lutego r. b. zszedł z tego świata Hipolit Wyżewski, powszechnie żałowany od wszyftkich, którzy go znali. — Urodził on się w roku 1766. Po odbytych naukach wszedł w służbę woyskową do pułku Michała Xiążęcia Lubomirskiego, i tam dosłużył się ftopnia Chorążego. Poźniey sprawował urząd Kommissarza Cywilno-Woyskowego w ziemi Liwskiey. Stanisław Augułt zaszczycił go godnością Szambelana dworu swoiego. W oftatnich trzynaftu latach Hipolit Wyżewski, po odprawioney w obce kraie podrozy, szukał szczęścia na łonie familii, i znalazł ie prawdziwe w związkach naylepszey żony i w dobrem wychowaniu swych dzieci. Przez ten ciąg czasu zatrudniał się do zgonu Redakcyą Gazety Korrespondenta Warszawskiego i Zagranicznego. Zaszczycany względami i szacunkiem pierwszych w kraiu osob, wylany dla przyiaźni, dopełniaiący ściśle obowiązkow dobrego oyca, męża i obywatela, godzien dni dłuższych, przeniosł się zbyt wcześnie do wieczności, rażony apoplexyą nerwową, w którey wszyftkie ftarania lekarzy były bezskutecznemi.

Z Moguncyi d. 21 Lutego.

Dziś oddał Prefekt ofiarowanych N. Cesarzowi przez miafto Moguncyą i resztę gminow departamentu jeźdcow dowodcy 26tey woyskowey dywizyi w liczbie 228 do dalszego rozrządzenia.

Od brzegow Menu d. 26 Lutego.

Na Men przychodzą oddziały gwardyi Cesarskiey, udaiące się do Paryża, dla odebrania ludzi do uzupełnienia swoich pułkow przeznaczonych. Dziś przybyły także oddziały od 1go korpusu. W przyszłym tygodniu oczekuiemy znacznych przechodow jazdy z za Renu.

Jenerał dywizyi Hrabia Souham odwiedził niedawno W. Xcia Frankfortskiego.

W mieście i okolicach Strazburga znayduie się teraz bardzo wiele woysk przeznaczonych do zmocnienia wielkiego woyska.

Na mocy nowey umowy woyskowey z Szwaycaryą powiększone iest roczne doftawianie rekrutow od 2 do 3000. Od

czasu podpisania tey umowy obowiązał się rząd Szwaycarski dostawiać co rocznie 2000 ludzi dla uzupełnienia pułkow. W przypadku zaś woyny we Włoszech lub w Niemczech dostawi ich tysiącem więcey. Dla każdego człowieka przeznaczonych iest 130 fr. które wzięte będą z wyznaczonych na rekrutowanie 180 fr. Co cztery miesiące otrzyma Szwaycarya od N. Cesarza trzecią część umowioney summy przodem.

Z Hamburga d. 24 Lutego.

Stoiące od kilku tygodni w mieście naszem kohorty gwardyi narodowey pierwszego wezwania opuściły nas, wraz z wodzem naczelnym Jenerałem Lauristonem, w przeszłym tygodniu i udały się iak słychać ku Magdeburgowi. Tu pozostała tylko gwardya prefekturalna i utworzony z byłych żołnierzy naszych korpus weteranow, którzy w mieście i po bramach straże utrzymuią.

Z Frankfortu d. 19 Lutego.

Wczoray przybyły tu z Francyi bataliion 18go pułku lekkiey piechoty, oddział 57 liniiowego pułku idące do Erfurtu, bataliion piechoty idący do Dillenburga, tudzież bataliion należący do dywizyi Jenerała Rochambeau, który w naszych okolicach stanął.

Jenerałowie Hrabiowie Legrand i Lebord, i Balthazar, adjutant Ministra woyny, przybyli tu onegdąy od woyska. Oddziały jazdy Francuzkiey przeszły onegdąy tędy do Francyi.

Wczoray przebiegł znowu tędy goniec Saski z Drezna do Paryża.

Dziś przybył tu z Francyi idący do Erfurtu oddział 26go pułku, i 3ci bataliion 135 liniiowego pułku, który tu zostoie.

— *Dnia 21.* —

Dzisieysza gazeta zawiera co następuie:

Karol, &c. &c. Gdy Minister Nasz sprawiedliwości, policyi i spraw wewnętrznych, Baron Albini, przełożył Nam naypokorniey, iż przy nowem urządzeniu sądownictwa i porządku postępowania sądowego, obok ministrowstwa sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, nie ma dosyć czasu do trudnienia się sprawami policyi i sądownictwa policyynego, i prosił Nas, abyśmy odebrali mu sprawy policyyne, oczem przekonawszy się zupełnie, postanowiliśmy zatem oddać sprawy policyyne Naszemu Ministrowi Sekretarzowi stanu, Baronowi Eberstein. W Aszaffenburgu d. 17 Lutego 1813.

Karol, Wielki Xże

Wczoray przebiegł tędy goniec Francuzki z Frankfortu nad Odrą do Paryża.

Dziś przybyły tu bataliion obserwacyynego korpusu Włoskiego idący do Bamberga, bataliion 24go pułku idący do Erfurtu, i bataliion z dywizyi Jenerała Rochambeau, który w okolicach Frankfortu pozostaie.

Przybyli tu także dziś Jenerałowie Defrance, Lagrange, Rosen, Chaubert, Jaquienot, Lahunesie, Schubert i Labranire.

— *Dnia 22.* —

Wczoray przybył tu z swoią małżonką Xże Padewski (Jenerał Arighi) iadący do Erfurtu. Dziś rano przyiechał tu Xże Valmy (Marszałek Kellermann.)

Z Stambułu d. 25 Stycznia.

Oczekiwani co chwila deputowani od

Wielkorządcy Egipskiego z urzędowem potwierdzeniem o odniesionem zwycięztwie nad Wehabitami w Arabii i kluczami od miasta Medyny, ieszcze nie nadpłynęli. Lecz dziwić się nie potrzeba, bo ciągle wieiący wiatr północny nie dozwala płynącym z Alexandryi statkom wniyśdź do kanału.

W. Wezyr przybył d. 21 p. m do Adryanopola, gdzie zapewne zimę przepędzi.

Pehlivan Aga, który od powrotu z niewoli Rossyyskiey bawił w Skutary, mianowany w tych dniach został wielkorządcą Siwas w Anatolii.

Z powodu nastałego zimna zwolniała wprawdzie morowa choroba, ale zupełnie nieustała. Słychać ieszcze o wielu chorych, ktorzy tak w Greckim, iako Frankow szpitalu leżą; lecz wszyscy prawie przychodzą do zdrowia, i zdaie się, że ta choroba iuż moc swoią utraciła.

Mehemed-Ali-Khan, ieden z synow Króla Perskiego, postąpił naprzod z 10 do 12,000 woyska i groził wkroczeniem do Bagdadu, ieżeli Abdurahman, były basza tey prowincyi, nie będzie do dawney godności przywrocony, i ieżeli Basza Bagdadzki nie zapłaci wartości znalezionego przed nieiakim czasem skarbu, który był własnością Perską. Basza Bagdadzki chcąc zapobiedz zagrożonemu wtargnieniu, postanowił wniyśdź w ugodę: zezwolił na przywrocenie Abdurahmana na baszowstwo Solimanii i obowiązał się zapłacić Królowi Perskiemu 60,000 Tomans (1,200,000 fr.) i trzecią częśc tey summy zaraz złożył. Zapewniaią, iż W. Sułtan odrzucił tę umowę i nakazał nie wypłacać nic więcey Królowi Perskiemu.

Zapewniaią, iż Rossyanie nie dozwalaią żadnego związku między Multanami i ustąpionym im ostatnim traktatem kraiem za Prutem. Multany miały zawsze ztamtąd zboże, drzewo, i t. d. i ieżeli ten zakaz dłużey potrwa, tedy Jassy będą głodem zagrożone.

Z Nowegoiorku d. 14 Stycznia.

Ostatnie listy z Wasingtonu donoszą, iż w ministerium tamteyszem zaszła wielka odmiana. Jenerał Armstrong mianowany iest na mieyscu Doktora Custis, który swoy urząd złożył, sekretarzem woiennym. Kapitan William Jones z Filadelfii obiał po P. Hamiltonie sekretaryą morską. Mniemaią, iż P. Gallatin obeymie urząd sekretarza spraw zewnętrznych, a P. Monroe dowodzić ma woyskiem. Dotychczasowy Kontroler skarbowy, P. Busch, ma postąpić na sekretarza skarbowego po P. Gallatin.

Bill na zbudowanie 4 liniiowych okrętow i 6 fregat przyięty został w obu izbach. Ciało prawodawcze Pensylwanii ofiarowało rządowi iedną fregatę. Fregata Konstelacya o 36 działach została naprawioną i pod Kapitanem Stewart wyszła iuż na morze. Fregata Adam o 32 działach iest także uzbroiona i dowodzić nią będzie P. Morris, który za piękną rozprawę się z fregatą Guerriere postąpił na kapitana. Zabrana Anglikom fregata Macedonian przybyła do Nowegoiorku; będzie ona spieszno naprawiona i na morze wysłana.

Jenerał Hull wymieniony został, iak mowią, za 30 żołnierzy i będzie sądzony.

Izba reprezentantow trudni się od nieiakiego czasu roztrząsaniem billu nakazu-

iącego wystawienie 20 pułkow woyska. Nie wątpią, że będzie przyięty.

Podług rapportu Sekretarza woyny zawarta była z liwerantami umowa na dostawienie na 85,200 karabinow, z których do 7 Października 1812 dostawili 53,560. Z tych rozdał rząd 16,000 pomiędzy mieyscowe milicye.

Dnia 8 i 9 Marca 1813.
Cena zboż rożnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

		1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
Korz:	Przenicy	14	—	13	—	12	—	11	—
—	Zyto	11	15	11	—	10	15	10	—
—	Jeczmien	10	—	9	15	9	—	8	—
—	Owsa	7	15	6	15	6	—	—	—
—	Jagieł	30	—	28	—	26	—	—	—
—	Grochu	24	—	23	—	22	—	20	—
—	Rzepaku	—	—	—	—	—	—	—	—

DONIESIENIA.

Donosi się publiczności, że zwoli JO. Xcia Naczelnego Wodza, konie wyranzerowane z jazdy, maią bydź dnia 15go rano przez licytacyą publiczna na Kleparzu przedawane.

Wodzicki, Prefekt.

Uwiadomiony od Władz mieyscowych, iż niektórzy Spekulanci, a szczególniey Starozakonni wzbraniaią się przyimować monety Piemontskiey 20 i 10 soldowey, w kursie 20tu i 10ciu groszy polskich, tak, iak publiczne kassy w podatkach przyimuią, uznał za potrzebne do publiczney podać wiadomości, że zalecił wszystkim Władzom Policyinym w Departamencie, azeby każdego przyięcia w tey wartości monety Piemontskiey odmawiaiącego, do odpowiedzialności pociągnęły, i do przyięcia oney, mocą im daną, zniewoliły. — Publiczność zaś ostrzega, aby każdy sprzedaiący, unikaiąc nieprzyiemności, ztąd wyniknąć mogącey, do ninieyszego urządzenia stosować się chciał; — w celu zaś podania do każdego wiadomości, w Gazecie i Dzienniku Departamentowym, obwieszczenie to umieścić zalecił. — W Krakowie dnia 6go Marca 1813.

(Pod.) *Wodzicki, Prefekt.*
Wroński, S. J.

Podaie się ninieyszym do wiadomości, że d. 7 t. m. o godzinie 4tey po południu ukradziono konia Pocztowego z kamienicy pod znakiem złotego Karpia, czyli stamtąd wyszłego na ulicy złapano, i przytrzymano. — Ktoby go złapał albo sprawcę kradzierzy zatrzymał, raczy się udać do tuteyszego Krakowskiego Pocztamtu, a stamtąd czwartą część wartości tegoż konia odbierze. Pomieniony koń był ciemno gniady około 8 lat maiący na czole i nozdrzu miał białe znamie, na ostatek u iedney posledniey nogi takież kopyto, wzrostu był miernego, i dosyć gruby. — Miał na sobie terlicę nową czarną skorą pokrytą i uzdę z kręconego rzemienia. — W Krakowie dnia 10 Marca 1813.

Urząd Wykonawczy przy Trybunale Handlowym Departow Krakow. i Radom. uwiadomia Publiczność — iż 16 b. m. i r. o godzinie 9tey z rana, w Kleparzu na końskim Targowisku przez publiczną Licytacyą sprzedane będą cztery konie i wozy; maiący chęć kupna raczą się na oznaczonym mieyscu zgromadzić. — W Krakowie dnia 12go Lutego 1813.

Jan Kanty Fachinetty, Komornik Tryb. Han. Dep. Krak. i Radom.

Zawiadomia się niniejszym iż w dniu 24 b. m. i r. w Urzędzie Komory Celney w Krakowie od 9tey godziny rano 4 Centt. Kawy podług życzenia Licytuiących częściami za gotową Courant monetę sprzedawane będą. Pretendentow więc do zakupienia takowey na wyżey rzeczony Termin Komora zaprasza. — W Krakowie dnia 11go Marca 1813.

(Pod.) *Kisławski. Strzelecki.*